

«СТОРІНКИ ІСТОРІЇ ТА СЬОГОДЕННЯ КОЛЕДЖУ:
СПАДЩИНА, ІСТОРІЯ, КУЛЬТУРА, МИСТЕЦТВО,
ОСОБИСТІТЬ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ПЕРШОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ НАУКО-
ВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕЦІЇ
(в контексті відзначення 68-мої річниці з дня заснування коледжу)

КАЛУШ
2022

Рекомендовано до друку методичною радою Фахового коледжу культури і мистецтв (м. Калуш)
(протокол № 5 від 31 травня 2022 р.)

Редактори-упорядники:

Ярослав Яців – директор Фахового коледжу культури і мистецтв (м. Калуш)

Іванна Свирид – викладач-методист Фахового коледжу культури і мистецтв (м. Калуш), голова циклової комісії викладачів менеджменту соціокультурної діяльності та івент-технологій

Сторінки історії та сьогодення коледжу: спадщина, історія, освіта, культура, мистецтво, особистість: матеріали Першої Регіональної науково-практичної конференції / Ред. – упор. Я. Яців, І. Свирид. Калуш, 2022. 178 с.

Рецензенти:

Ганна Василівна Карась – доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Ольга Вікторівна Сорока – доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності, факультету педагогіки і психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Збірник містить матеріали Першої Регіональної науково-практичної конференції, яка відбулася 20 травня 2022 року в Фаховому коледжі культури і мистецтв (м. Калуш). Розглядаються актуальні проблеми удосконалення і осучаснення культури та освіти, ведуться пошуки нових підходів, засад, методів, форм, принципів виховання, художнього розвитку студентської молоді. Збірник адресований фахівцям у галузях освіти, культури, мистецтва/музичного мистецтва, студентам фахової передвищої освіти.

За достовірність інформації, зміст статей редактори-упорядники відповідальності не несуть. Висловлені у статтях думки можуть не збігатися з поглядами редакторів. Окремі статті публікуються в авторській редакції.

Перша Регіональна науково-практична конференція «Сторінки історії та сьогодення коледжу: спадщина, історія, освіта, культура, мистецтво, особистість» була проведена 20 травня 2022 року в дистанційному форматі, з використанням сервісу відеоконференції Google meet.

Модератор конференції – Іванна Євгенівна Свирид – викладач-методист Фахового коледжу культури і мистецтв (м. Калуш), голова циклової комісії викладачів менеджменту соціокультурної діяльності та івент-технологій.

Науково-практична конференція об'єднала науковців, викладачів, студентів, аспірантів. Започаткована в контексті відзначення дня коледжу та надалі буде проводитися традиційно.

Викладацький склад Фахового коледжу культури і мистецтв (м. Калуш), розуміє присутність конкуренції на освітянському ринку, тому продовжує працювати і вдосконалюватися задля забезпечення якісної підготовки фахівців, які так необхідні сьогодні. Щиро дякуємо шановним гостям, колегам, студентам, аспірантам за увагу до нашої конференції та плідну співпрацю.

УДК [377.36:7] (477.86):005.745
ISBN 978-617-8210-02-1

© Автори статей, 2022 р.
© Фаховий коледж культури і мистецтв (м. Калуш), 2022 р.
© Видавець друкарня «Фоліант»

ПЕРЕДМОВА

Успішність будь-якої країни визначають не тільки за економічними показниками, але й за рівнем розвитку культури, освіти, яка формує завтрашній день і надає людям відчуття власної гідності. Те, що відбувається сьогодні в агресивній зовнішній політиці держави-сусіда – це спроба знищення нашої ідентичності, нашої державності. Для підтримки та розвитку країни, у цей нелегкий час війни, команда викладачів та студентів Фахового коледжу культури і мистецтв (м. Калуш) докладаємо максимум зусиль на освітньому та культурному фронтах.

Цьогоріч започатковано закладом освіти першу регіональну науково-практичну конференцію «Сторінки історії та сьогодення коледжу: спадщина, історія, освіта, культура, мистецтво, особистість», яка була проведена 20 травня 2022 року в дистанційному форматі, з використанням сервісу відеоконференції Google meet. Наступним кроком було прийняте рішення підготувати і опублікувати збірник матеріалів конференції. Запропоновані на розгляд читачів тексти доповідей були доопрацьовані авторами уже із врахуванням обговорень під час виступів, що безумовно робить їх ще цікавішими для прочитання.

До участі у роботі конференції долучились кращі науковці і практики із провідних закладів різних регіонів України, котрі представили наукові та навчально-методичні доробки з мистецтвознавства, менеджменту соціокультурної діяльності, мистецької освіти.

У процесі роботи пленарного засідання науково-практичної конференції вибудувались цікаві перспективи мистецької освіти, використання сакрального мистецтва як засобу естетичного виховання; привертну увагу до візуалізації освіти, періодизація та порушення історичних контекстів; зроблено порівняльний аналіз мистецької специфіки регіону.

Предметом обговорення стали глобальні процеси в освітньому та культурно-мистецькому просторі, які сфокусувалися на реаліях освітньої, мистецької, проєктної діяльності Фахового коледжу культури і мистецтв (м. Калуш) та пошук інструментарію практичних змін у часі реформування та стандартизації мистецької освіти.

Калаур С. М.,

*доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності;
керівник Центру післядипломної освіти
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль*

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ

У час вагомих змін, що відбулися в Україні через російсько-українську війну 2022 р. соціокультурна діяльність є надзвичайно вагомим аспектом перемоги та утвердження незалежності України, адже передбачає творчу, господарську, наукову, бібліотечну, інформаційну, музейну, освітню, культурно-дозвілєву та розважальну діяльність, яка спрямована на створення, тиражування, розповсюдження, демонстрування, популяризацію, збереження і використання культурних благ та культурних цінностей для задоволення культурних потреб українців. У цьому контексті, формуючи власний громадянський, професійний статус, стикаючись з багатьма больовими точками сучасного українського суспільства, менеджер соціально-культурної діяльності покликаний узяти на себе місію виховання активного, ініціативного, самостійного громадянина, освіченої, культурної людини. Виходячи із реалів сьогодення, майбутній фахівець ще під час здобуття освіти у закладах вищої чи передвищої освіти має мати у своєму особистісному арсеналі здатність до постійного життєвого самовдосконалення, а у професійному контексті менеджер соціокультурної діяльності має опанувати професійною майстерністю та навчитися активно використовувати засоби театрального мистецтва.

Наголосимо на тому, що посилення уваги до проблем формування професійної майстерності менеджера соціокультурної діяльності зумовлює активізацію педагогічного пошуку в напрямі розробки ефективних засобів формування й розвитку професіоналізму. У зв'язку із цим науковці все частіше звертаються до аналізу витоків професійної майстерності у контексті розгляду цінного досві-

ду, який був накопичений у театральній площині щодо розвитку у майбутніх менеджерів уяви, уваги та фантазії.

У ході вивчення означеного питання з'ясовано, що професійна майстерність розуміється науковцями не тільки як наявність широкого арсеналу засобів, прийомів і методів у професійній діяльності, а й як творче застосування їх на практиці, що передбачає належним чином сформоване у майбутнього фахівця соціальної сфери вміння адекватно висловлювати свої почуття та емоції, володіти широким спектром художніх та інших професійно важливих умінь, а також доцільно використовувати музику, пісню, малювання для представлення професійної діяльності в сфері надання соціокультурних послуг, самовиявлення й самопізнання.

У науковому дослідженні Л. Хомич [1] зазначено, що поняття «професійна майстерність» вперше було обґрунтоване та введене до наукового обігу ще в 1879 р. у Кембріджському університеті, де з метою підвищення ефективності формування особистості майбутніх фахівців був розроблений і впроваджений до процесу їхньої професійної підготовки самостійний навчальний курс професійної майстерності. Однак у той час ці інновації не дістали широкої підтримки і згодом були знівельовані тому, що зі зміною викладача, який читав цю навчальну дисципліну, зазнали деформації сутність, зміст і самий «дух» її викладання, втрапився її творчий і динамічний характер. У методичному контексті професійну майстерність визначаємо як *фаховість, що потребує від майбутнього менеджера соціокультурної діяльності комплексу спеціальних професійних умінь та якостей під час реалізації професійної діяльності.*

У 20-х рр. ХХ ст. проблема становлення професійної майстерності фахівця почала активно розроблятися на фоні широкої педагогічної дискусії щодо сутності педагогіки як науки і мистецтва та активної полеміки з питання: «Чи повинен майбутній фахівець бути художником-майстром, чи він може бути і ремісником?». У розв'язанні цього питання прибічники «мистецького» розуміння доводили, що в основі професійної майстерності повинні лежати природні задатки майбутнього фахівця; натомість прихильники «наукового» підходу розглядали процес її становлення як оволодіння майбутнім фахівцем ефективними методами практичної діяльності, незалежно

від його талановитості. У дослідженні ми підтримуємо першу позицію – адже менеджер соціокультурної діяльності має бути, насамперед, талановитим митцем, що вболіває за свою справу.

Наполягаємо на важливості удосконалення акторських здібностей майбутнього менеджера під час здобуття освіти. У цьому контексті виходимо з тих міркувань, що хорошим професіоналом може бути лише той, хто добре володіє акторською майстерністю. Менеджер соціокультурної сфери у нашому розумінні повинен бути, з одного боку, компетентним у питаннях теорії та методики організації соціокультурної діяльності, а з іншого – вільно творити, довіряючи своїй інтуїції, захоплюючи клієнтів своєю особистістю, відкриваючи їм красу навколишнього світу, залучаючи до цікаво організованої соціокультурної діяльності. Важливими мистецькими якостями такого фахівця є творчість та інтуїція, а серед найбільш ефективних способів формування професійної майстерності є постановка голосу та розвиток артистичної культури, міміки, пластики.

Необхідність пошуку ефективних засобів формування в майбутніх менеджерів соціокультурної діяльності умінь оптимізувати всі види професійної діяльності, спрямовувати її на розвиток світогляду, моральних та естетичних ідеалів, соціально значущої діяльності виступає вагомою прерогативою сучасності. Завдання впровадження мистецтва до процесу професійної підготовки вбачається нині вагомим чинником у розвитку у студентів художньої компетентності та формуванні в них професійної майстерності. Це пояснюється тим, що вивчення майбутніми менеджерами театрального мистецтва обґрунтовується здатністю впливати на розвиток творчості, мовлення, жестикулювання. З метою подолання «театральної неосвіченості» майбутніх менеджерів та розвитку в них особистісних якостей доцільно глибоко вивчати театральне мистецтво, що дозволить оволодіти елементами професійної майстерності та технікою професійного спілкування. Зокрема, надаючи художньому слову важливого значення як «засобу плекання чуттєвого художнього світу людини», Д. Ревуцький зазначав: «Справа того, хто студіює виразне читання, розвинути свої механістичні та духовні засоби, отже, зберегти живу думку й живе почуття до всього свіжого й оригінального» [2, с. 135]. Так, майбутнім менеджерам

соціокультурної діяльності з метою вдосконалення професіоналізму доцільно цілеспрямовано й наполегливо вивчати твори давньоруської й сучасної літератури, шляхом створення портретних характеристик образів-персоніжів, аналізу мови дійових осіб та характеристики творчого доробку митців з погляду мистецтва слова. До головних принципів формування професійної майстерності майбутніх менеджерів відносимо постановку голосу, вдосконалення індивідуальних естетичних здібностей, а також оволодіння методами бесіди, розповіді. У зв'язку із цим у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка викладачі кафедри театрального мистецтва активно залучаються до організації освітнього процесу. Так, студенти вивчають навчальні дисципліни («Соціокультурна анімація», «Основи сценарної майстерності», «Культурно-мистецькі програми», «Майстерність актора»), які дозволяють їм оволодівати прийомами професійної техніки та іншими елементами майстерності, забезпечують їм творче самопочуття, розвивають техніку мовлення, стимулюють до дотримання естетичного зовнішнього вигляду. Окрема увага приділяється задоволенню театральних почуттів майбутніх менеджерів соціокультурної діяльності.

Заслуговує на увагу той факт, що при вступі на навчання студентів, які навчалися у коледжах активно застосовується спеціальна система визначення професійної придатності та обдарованості молодших бакалаврів, яка містить: розповідь з досвіду спілкування, діагностику вміння організувати і провести бесіду. При цьому у нашому баченні під оцінювання варто враховувати виразність і логіку мовлення, вміння викладати думки та виявляти й висловлювати власні емоції. Ми також вважаємо, що введення «театральних» дисциплін до змісту професійної підготовки майбутніх менеджерів соціокультурної діяльності варто розглядати як вагомий творчий крок у справі формування їхньої професійної майстерності та розвитку здатності не лише до наукового аналізу, а передусім до емпатійного «втручання» у внутрішній світ своїх клієнтів, яким будуть надаватися соціокультурні послуги. Адже театр розкриває характери не в абстрактно-теоретичних формулах, а в конкретно-історичних, живих образах. Поділяємо думку про те, що чим глибше майбутній

фахівець занурюється у світ театрального мистецтва, тим ближче він до пізнання та оволодіння професійною майстерністю.

Підсумовуючи викладене, стверджуємо, що мистецтво завдяки його здатності розкривати приховані таланти розглядалося як ефективний чинник професійного становлення менеджера соціокультурної діяльності та формування професійної майстерності. Мистецькі дисципліни, введені до змісту професійної підготовки зумовлюють вагомий сплеск творчості та стимулюють появу індивідуальності. Тому використання цього цінного досвіду сприятиме, на нашу думку, зростанню творчого потенціалу й піднесенню професійної майстерності менеджера соціокультурної діяльності до найвищого рівня.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Хомич Л. О. Сучасні підходи до професійної підготовки вчителя початкових класів у країнах заходу. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки. 2011. Т. 1, Вип. 32. С. 41-44.
2. Ревуцький Д. Живе слово: Теорія виразного читання для школи: Перевидання. Львів, 2001. 200 с.

Дутчак О. І.,

к.і.н., доцент кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту факультету туризму Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ

ВНЕСОК КАФЕДРИ УПРАВЛІННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ, ШОУ-БІЗНЕСУ ТА ІВЕНТМЕНЕДЖМЕНТУ У ПРОЕКТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Для реалізації надання актуальних на сьогодні освітніх послуг відповідно до наказу ректора 5 червня 2014 р. у структурі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника створено кафедру організації туризму та управління соціокультурною діяльністю, яку згодом перейменовано на кафедру управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту. Керівництво відносно молодого інституцією очолює заступник декана факультету туризму Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, кандидат наук з державного управління, доцент Василь Васильович Шикеринець. Її науково-педагогічним колективом з вересня 2015 р. для потреб міжнародних культурних центрів, соціокультурних інститутів, органів державного управління та місцевого самоврядування, консалтингових агенцій, проєксерських центрів та студій розпочато підготовку фахівців за новою спеціальністю – 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності».

Сьогодні діяльність кафедри є надзвичайно багатогранною та характеризується не тільки участю у мейнстрімі сучасного культурного життя країни та регіону, а нерідко діяльність її колективу стає наріжною для формування нових тенденцій у сфері розвитку проєктів управлінського та культурологічного змісту, що особливо приваблює сучасну молодь, яка прагне досягнення професійного успіху.

Низка напрямків діяльності кафедри, що здійснюється у рамках забезпечення освітньої програми «Менеджмент соціокультурної діяльності», повністю відповідає запитам територіальних громад

ЗМІСТ

Передмова. Яців Я. П., Свирид І. Є.	5
Карась Г. В. «ОСОБИСТІСНИЙ ВИМІР МУЗИЧНО-ТЕАТРАЛЬНОГО КРАЄЗНАВСТВА КАЛУЩИНИ»	7
Калаур С. М. «РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ».....	24
Дутчак О. І. «УЧАСТЬ КАФЕДРИ УПРАВЛІННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШОУ-БІЗНЕСУ ТА ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТУ У ПРОЄКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ».....	29
Кучера Н. В. «ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ВСЕБІЧНО РОЗВИНЕНОГО СТУДЕНТА ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ (М. КАЛУШ)».....	34
Свирид І. Є. «СПЕЦІАЛЬНІ ПОДІЇ ТА EVENT-ТЕХНОЛОГІЇ: ЯК ЧИННИКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ».....	39
Лицур Н. М. «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ (М. КАЛУШ): ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ.....	48
Стасюк В. І. «ІСТОРІЮ КОЛЕДЖУ ТВОРЯТЬ ОСОБИСТОСТІ».....	53
Стефанівська Л. Т. «МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ АКМЕОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ».....	59
Даниляк Н. М. «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ».....	63
Калічин З. В. (співдоповідь) «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ».....	69
Сеєга Семі. «СОЦІОКУЛЬТУРНА АНІМАЦІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ».....	71
Сеняк Я. М. «ІНФОРМАЦІЙНИЙ ФАХІВЕЦЬ У МЕЖАХ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА».....	76
Свирид К. Л. «ВПЛИВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ОСОБИСТІСТЬ МОЛОДІ».....	83
Сеньковська Х. М. «СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖЕР ЗАКЛАДУ КУЛЬТУРИ: ФУНКЦІЇ ТА СПЕЦИФІКА ДІЯЛЬНОСТІ».....	86
Чолій М. В. «УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ».....	92
Квецко О. Я. «ЗБЕРЕЖЕННЯ АВТЕНТИЧНОСТІ В ХОРЕОГРАФІЧНИХ ПОСТАНОВКАХ М. ЛЯШКЕВИЧ ТА Ф. ДАНИЛЯКА».....	95
Конференція у фотографіях	119
Зміст	122